

Een Europees Referentiekader voor talenexamens

Een utopie?

José Noijons

VLoD 34. Jahreshochschultagung 07.11.2008

Europees Referentiekader (ERK)

- Ontwikkeld door de Raad van Europa
 - NIET door de EU!
- Zes referentieniveaus met beschrijvingen van taalvaardigheid:
 - A1 - A2: Basisgebruiker
 - B1 - B2: Onafhankelijk gebruiker
 - C1 - C2: Vaardig gebruiker

Doel en Functies van het ERK

Hulpmiddel bij activiteiten op het gebied van de **VREEMDE** taal:

- Leren
- Onderwijs
- Ontwikkeling leermiddelen
- Ontwikkeling Curricula
- Beoordeling en Toetsing
- Ontwikkeling Beleid

Koppeling examens aan het ERK

- Samenwerkingsproject tussen SLO en Cito
- Betreft zowel examenprogramma's als examenopgaven (school- en centrale examens leesvaardigheid) Frans, Duits en Engels
- Gefinancierd door OCW
- Looptijd: november 2004-december 2005
- Later uitgebreid voor Arabisch, Russisch, Spaans en Turks
- Later uitgebreid voor Luistervaardigheid F, D en E.

Koppeling examens aan het ERK

Aanleiding was de behoefte:

- om het Nederlandse mvt-onderwijs meer competentiegericht te laten zijn;
- de exameneisen ten aanzien van mvt in Nederland voor docenten en leerlingen transparanter te maken;
- de mvt-prestaties van Nederlandse leerlingen internationaal vergelijkbaar te laten zijn.

Onderdelen Koppelingsproject

1. Standaardisatie: experts vragen de in het onderzoek betrokken examenopgaven te classificeren in termen van het ERK en de minimumscores te bepalen voor deze opgaven per ERK-niveau;
2. Externe validatie: psychometrische validering van de gegevens verzameld in de standaardisatieprocedure via vergelijking van leerlingprestaties op andere toetsen.

Standaardisatie

Toewijzen van opgaven (tekst + item) aan CEF niveaus

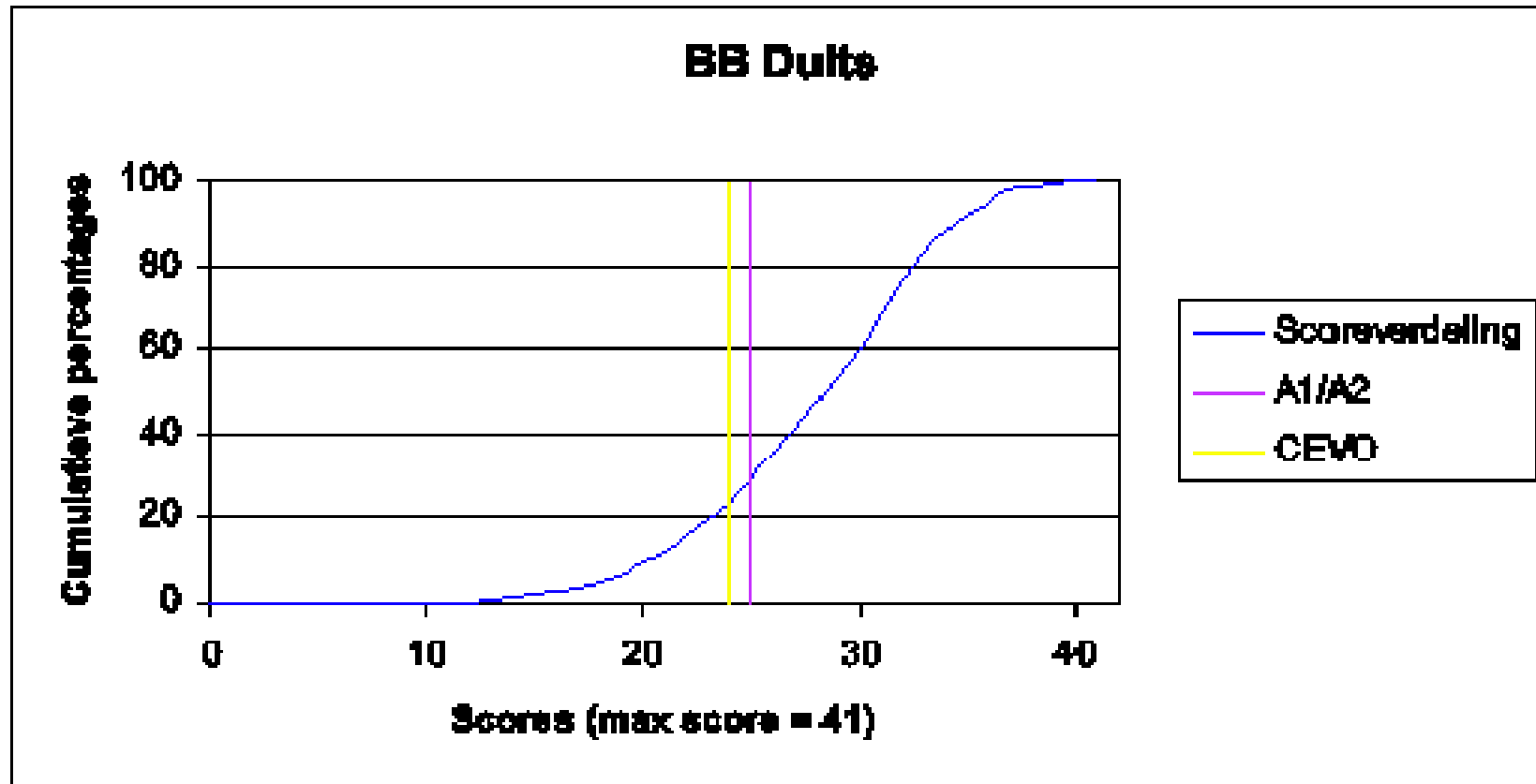
- *Welk niveau is minimaal vereist om de opgave juist te beantwoorden?*
- *Onderscheid Tekst en Taak/Daad*

Teksten en taken

- Onderscheid taak en taak/daad
- Moeilijkheidsgraad van teksten niet allesbepalend
- Taken bepalen mede het niveau
- Teksten en taken op elkaar afstemmen

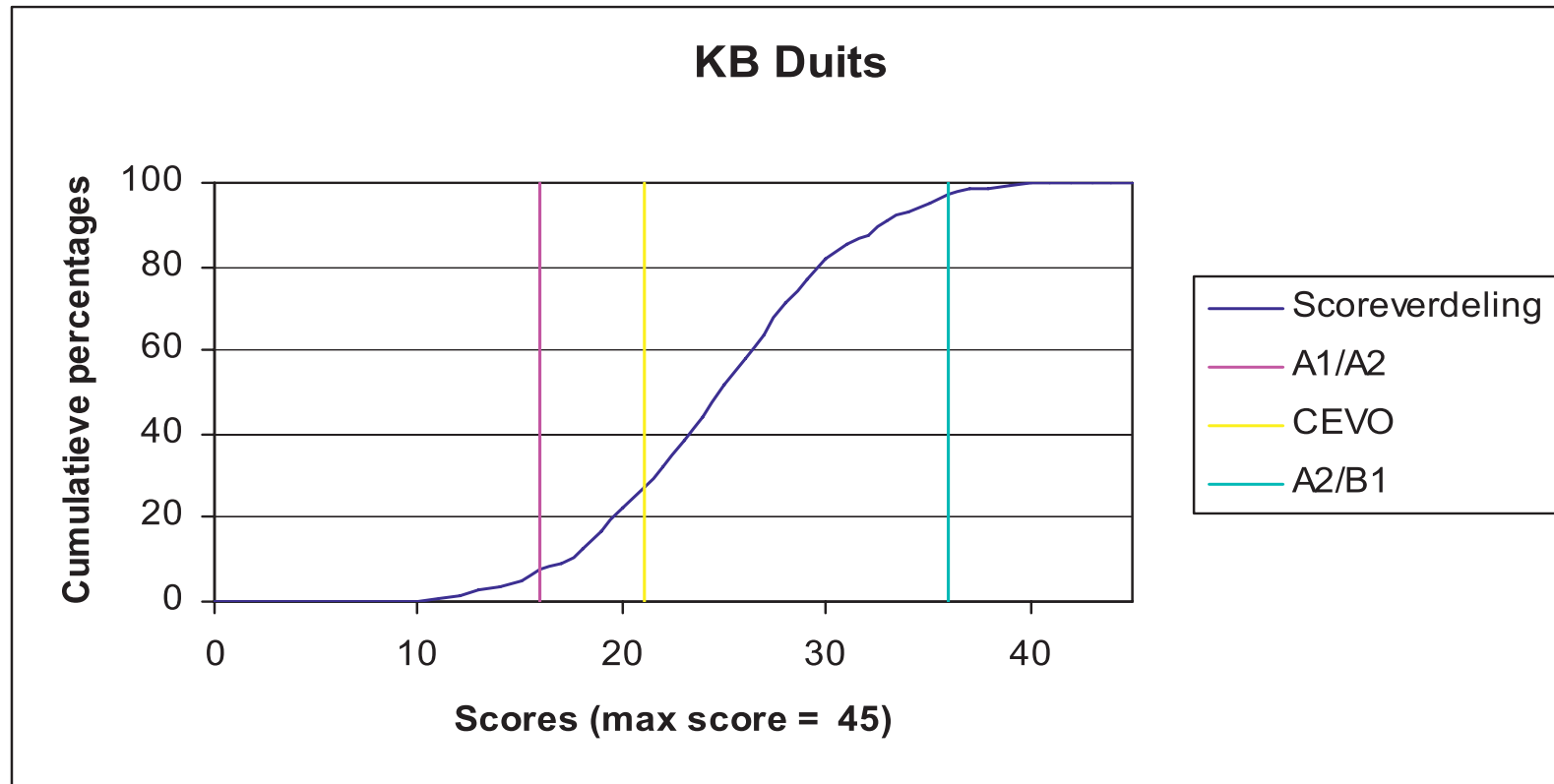
Scores en cesuren Duits (BB)

Distributie van scores en cesuren bb-examen Duits

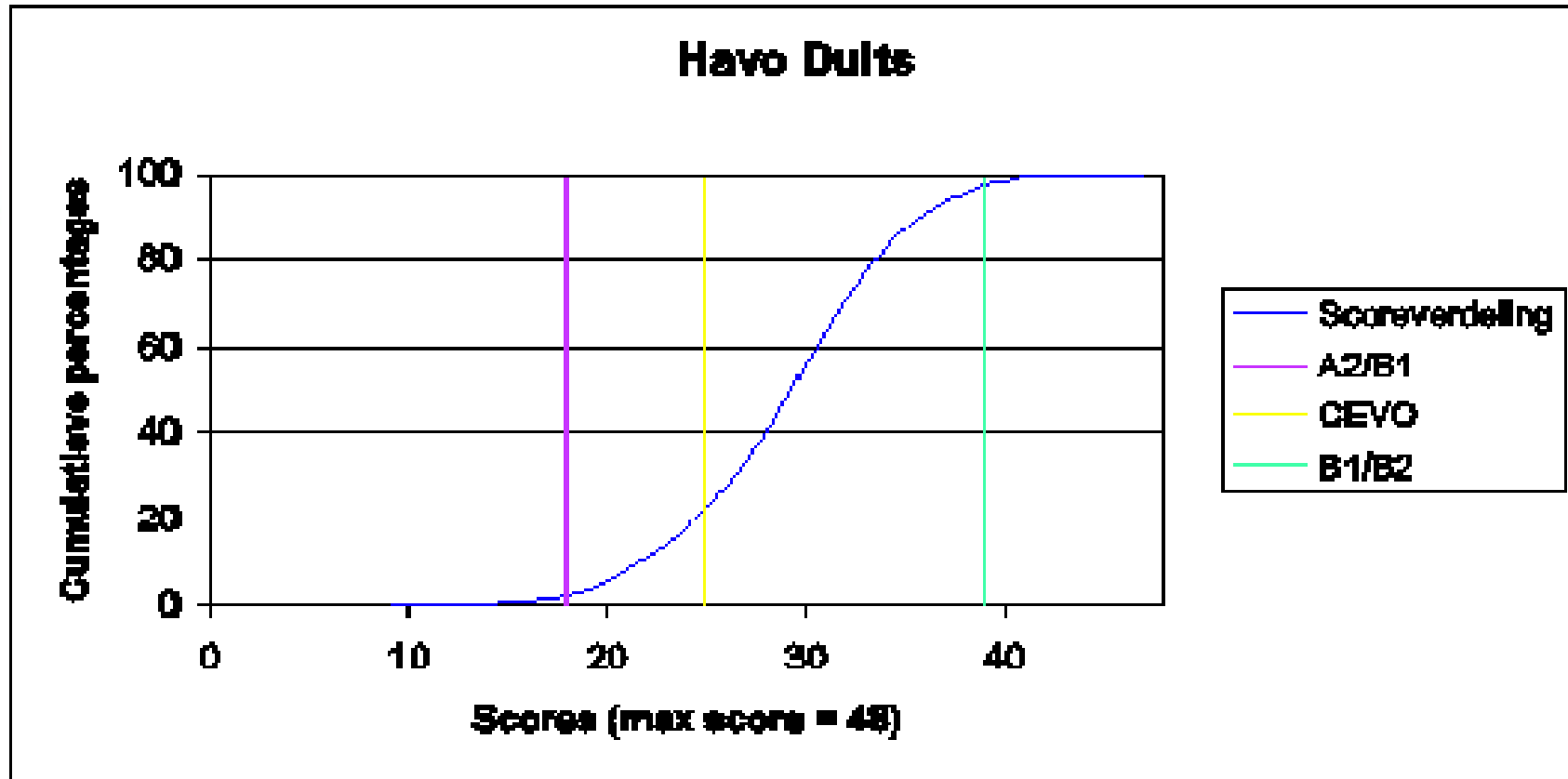
Scores en cesuren Duits (KB)

Distributie van scores en cesuren kb-examen Duits

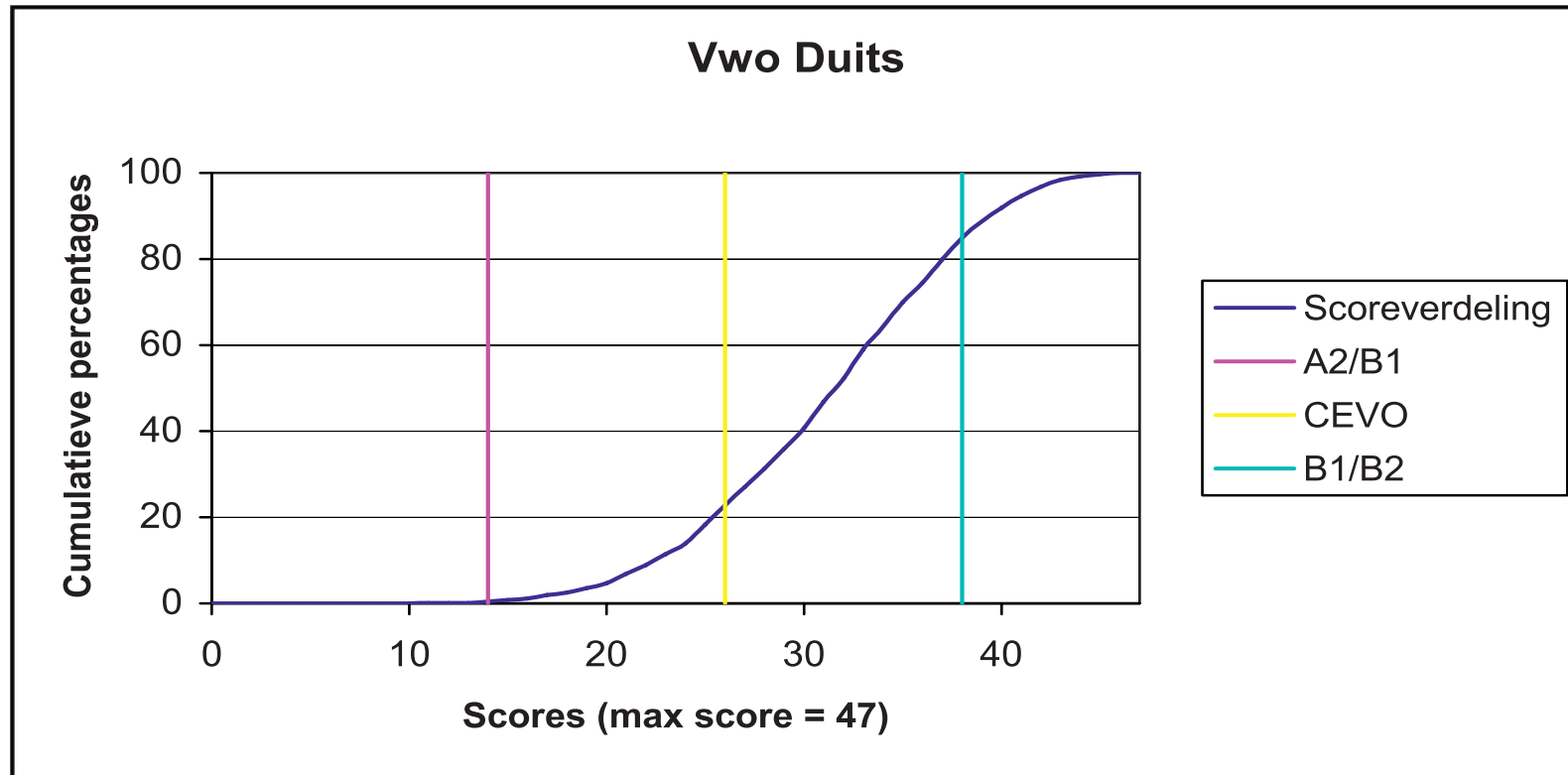
Scores en cesuren Duits (HAVO)

Distributie van scores en cesuren havo-examen Duits

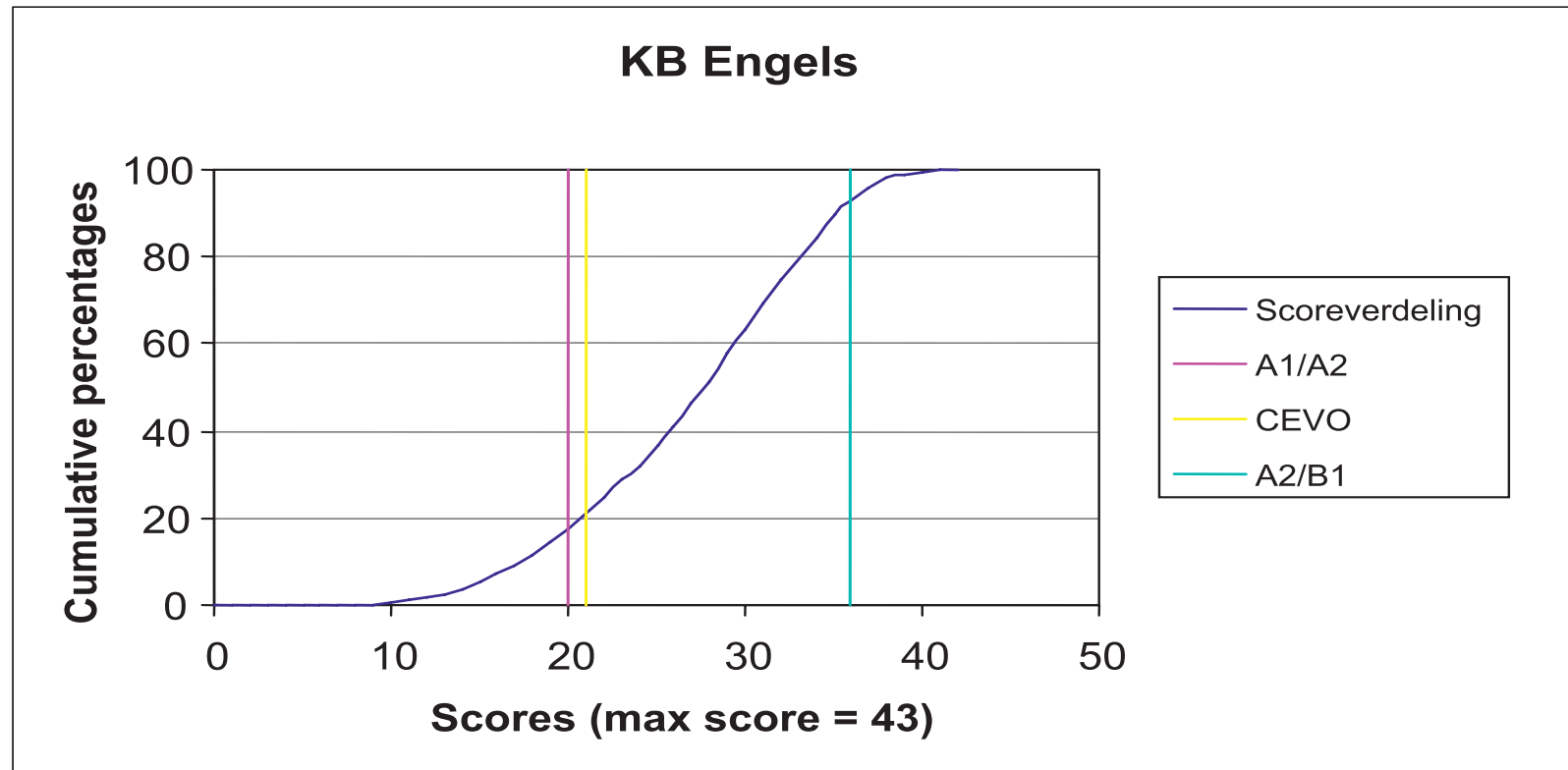
Scores en cesuren Duits (VWO)

Distributie van scores en cesuren vwo-examen Duits

Scores en cesuren Engels (1)

Distributie van scores en cesuren kb-examen Engels

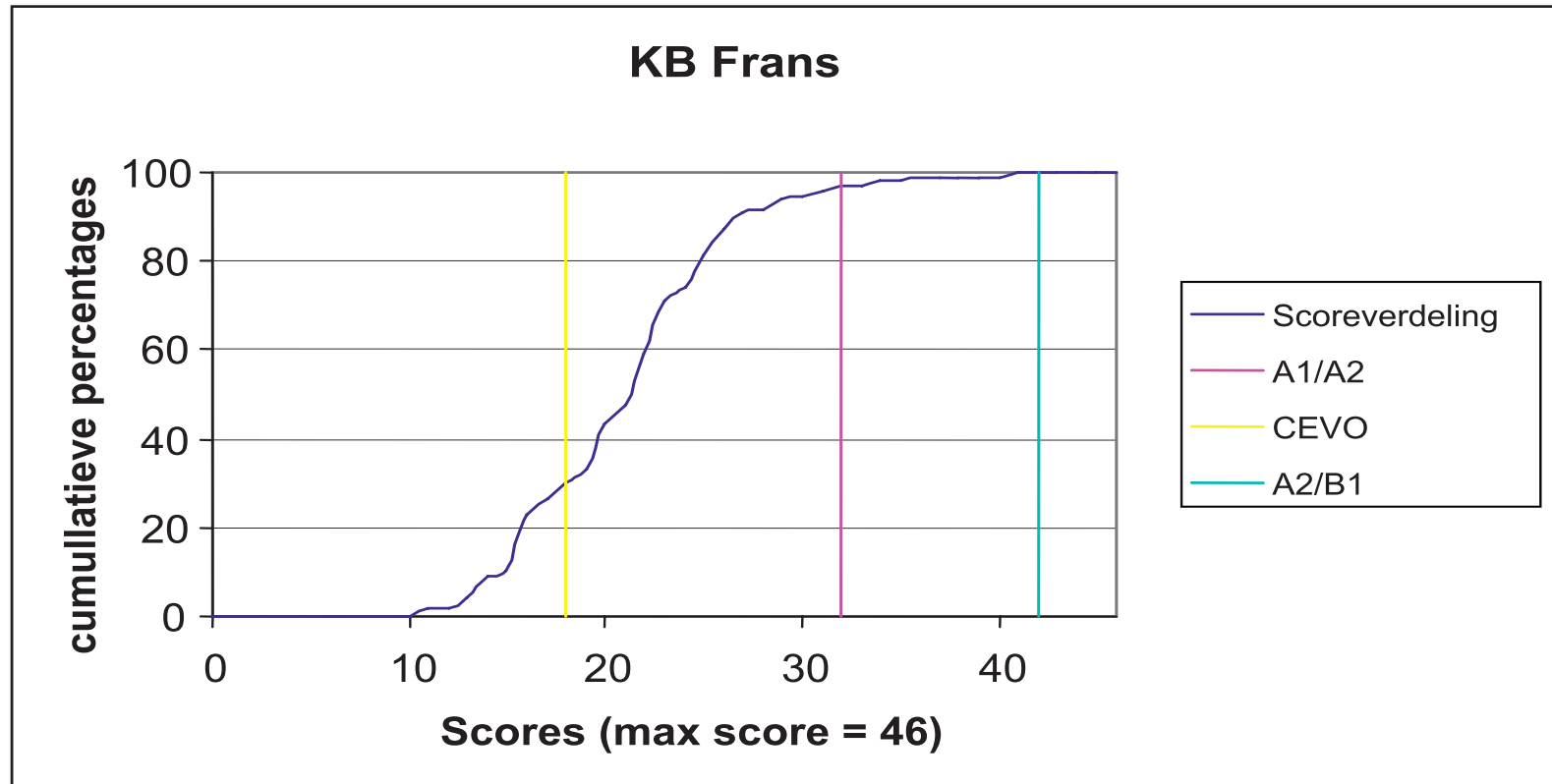
Scores en cesuren Engels (2)

Distributie van scores en cesuren vwo-examen Engels

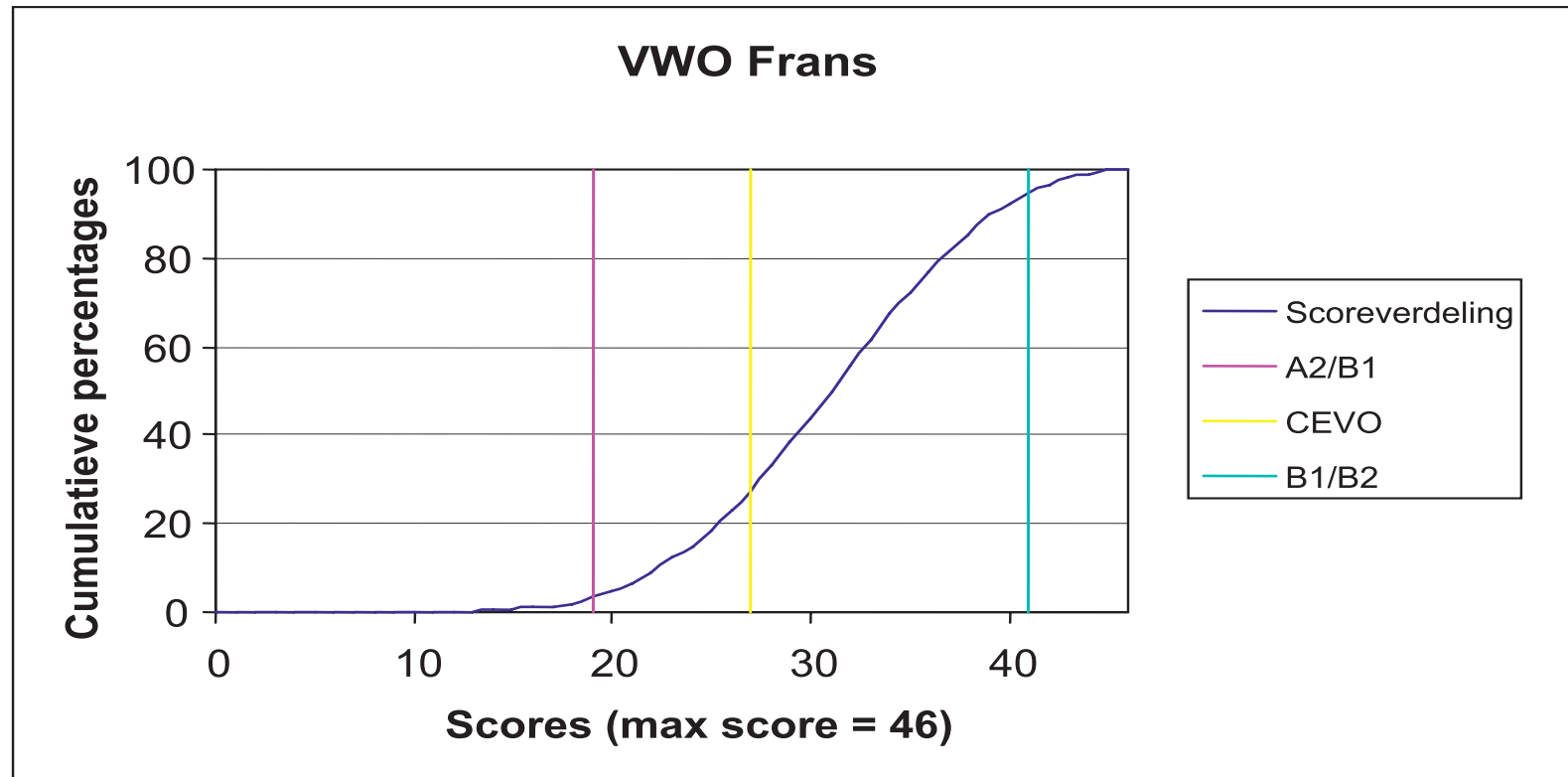
Scores en cesuren Frans (1)

Distributie van scores en cesuren kb-examen Frans

Scores en cesuren Frans (2)

Distributie van scores en cesuren vwo-examen Frans

Discussie uitkomsten (1)

- Beoordelaarsovereenstemming bij alle drie de talen meer dan .90: voldoende mate van overeenstemming over het vereiste minimum ERK-niveau dat per opgave nodig is om deze met succes te beantwoorden.
- Niveau-onderscheid door deskundigen in ERK-termen komt overeen met de spreiding in de Nederlandse examenniveaus
- Beoordelaars van buiten lijken met de toetsdeskundigen overeen te stemmen over de moeilijkheidsgraad van opgaven

Discussie uitkomsten (2)

- Wij dienen het juiste instrument met voldoende opgaven op een bepaald ERK-niveau te kiezen om een betrouwbare uitspraak over ERK-niveaubeheersing te doen.
- De CEVO-cesuren (voldoende/onvoldoende) vallen in veel gevallen niet samen met de door deskundigen bepaalde cesuren bij relevante ERK-niveaus.
- Externe validatie kan uitwijzen of verschillen in beoordeling door deskundigen van opgaven ertoe leiden dat de vereiste vaardigheid die behoort bij een ERK niveau bij het ene examen afwijkt van de vereiste vaardigheid bij hetzelfde niveau bij een ander examen (bijvoorbeeld van het Goethe Institut).

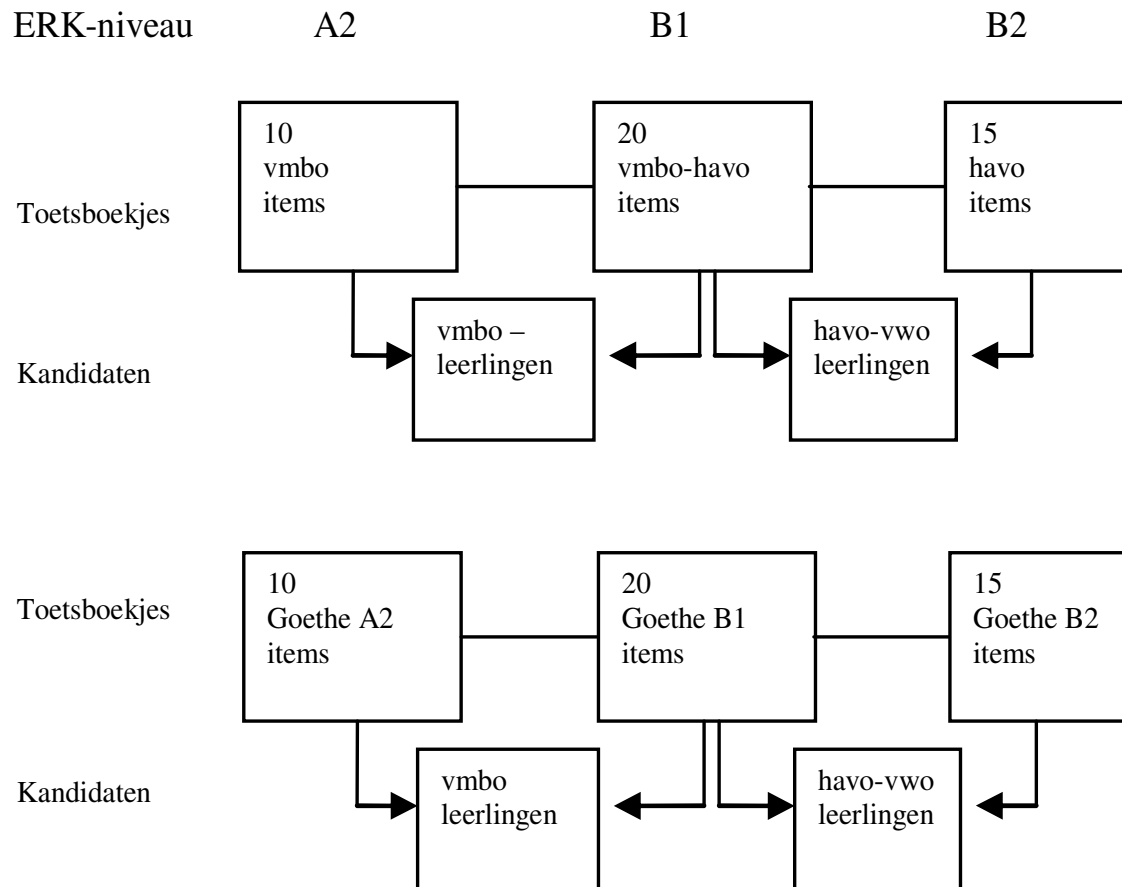

Opzet Externe Validatie Duits

- Leerlingen van LinQ scholen kregen twee soorten opgaven voorgelegd.
- De niveaus van de (Cito)opgaven waren eerder bepaald tijdens de standaardbepaling in het koppelingsonderzoek.
- Daarnaast kregen de leerlingen opgaven geproduceerd door het Goethe Institut, door die instelling op A2 en B1 niveau geplaatst.
- Op vergelijkbare wijze kregen havo-vwo leerlingen opgaven op B1- en B2-niveau, genomen uit havo-examens, alsmede opgaven geleverd door het Goethe Institut.
- Een aantal opgaven is aan beide groepen gepresenteerd om een koppeling te kunnen bewerkstelligen tussen de verschillende niveaus van opgaven.

Design Externe Validatie Duits

Resultaten Externe Validatie

- Voor de Duitse items blijkt dat op A2 niveau weinig verschil te constateren is tussen Cito-items en Goethe-items.
- Voor de lagere vaardigheidsgroepen zijn B1-items van het Goethe Institut makkelijker dan Cito-items.
- Dit geldt niet voor de hogere vaardigheidsgroepen; zij ervaren de B1-opgaven als van gelijke moeilijkheidsgraad.
- De opgaven op B2 niveau van het Cito worden als makkelijker ervaren dan die van het Goethe Institut.

Conclusies Externe Validatie

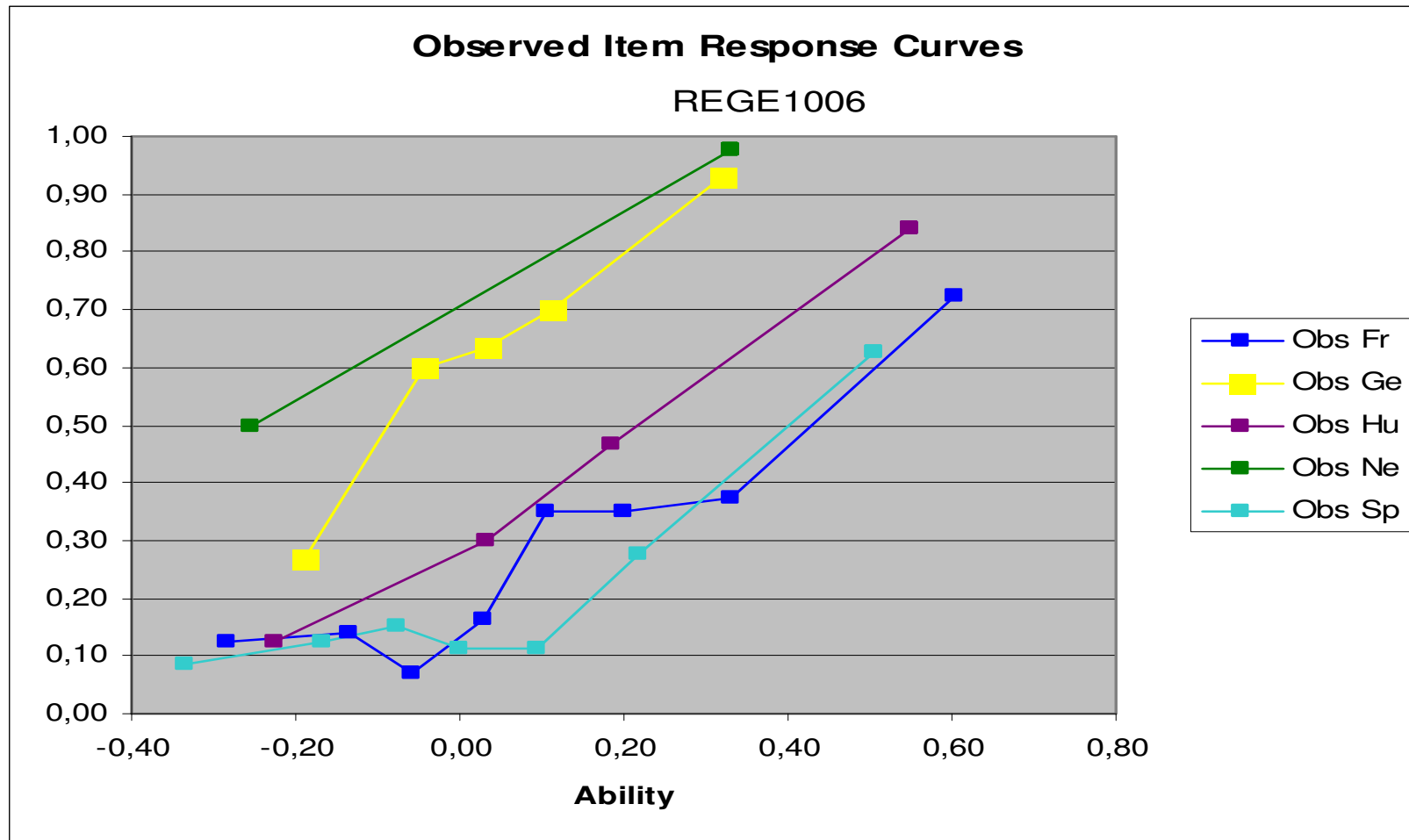
- De geconstateerde verschillen gelden alleen voor de onderzochte (Nederlandse) populatie.
- Het verschil in moeilijkheidsgraad tussen de Cito en Goethe-items lijkt niet groot. Beoordelaars van het Cito lijken het eens te zijn met de Duitse beoordelaars van het Goethe Institut.
- Dit is enigszins in tegenspraak met de rapportage van docenten Duits: Goethe-opgaven in bestaande toetsen zijn relatief gemakkelijk.
- Hierbij moet worden aangetekend dat de Goethe-opgaven in het huidige onderzoek proefopgaven waren voor een nieuwe generatie toetsen.

Differential Item Functioning (DIF) - 1

- **Differential item functioning (DIF)** vindt plaats wanneer mensen uit verschillende groepen met dezelfde (mate van) vaardigheid een verschillende kans hebben om een bepaald (goed) antwoord te geven op een vraag in een toets of vragenlijst.

Differential Item Functioning (DIF) - 2

Het ERK en de examens

- Het lijkt aantrekkelijk om in de toekomst de centrale examens aan specifieke ERK-niveaus te koppelen. Elders in Europa gebeurt dat al met toetsen en examens.
- Een van de problemen zal dan zijn waar de cesuur te leggen voor voldoende (dat wil zeggen voldoende voor A2, respectievelijk B2).
- Nu en in de toekomst zal het best mogelijk zijn om aan te geven dat een leerling bij een bepaalde score een bepaald ERK-niveau heeft behaald. Om te slagen kan een leerling echter best tussen twee relevante ERK-niveaus geplaatst worden

ERK en internationale certificering

- Bij toetsen gebruikt voor (internationale) certificering kunnen instellingen hebben bepaald dat een bepaald ERK-niveau vereist is voor de toekenning van een certificaat.
- In de beroepsopleiding en ook in het academisch onderwijs is er steeds meer sprake van certificering op specifieke ERK-niveaus.
- Hoewel de Raad van Europa procedures heeft voorgesteld voor het bepalen van de ERK-niveaus van toetsen, bijvoorbeeld voor certificering, is het zo dat veel toetsinstituten voor het behalen van eenzelfde ERK-certificaat verschillende niveaueisen stellen.

Een Europees Cito?

- Wil er werkelijk sprake zijn van een gemeenschappelijk referentiekader, dan moet er gestreefd worden naar internationale overeenstemming over de eisen die elk ERK-niveau aan taalleerders stelt.
- Zolang er echter geen Centraal Europees Instituut voor Toetsontwikkeling is opgericht, zal een breed Europees gedragen, transparante toetsing op ERK-niveaus een utopie blijven

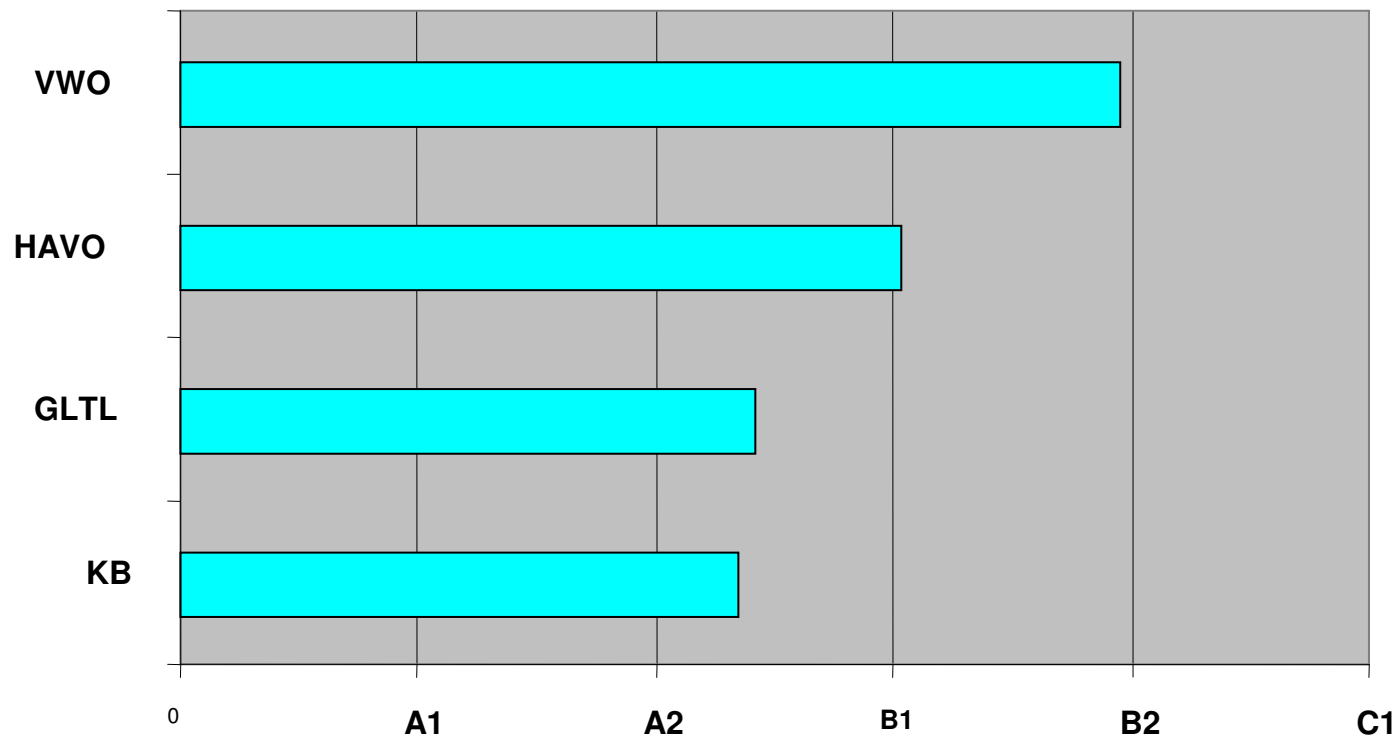
UTOPIE

Van C₂to naar Ce₂to

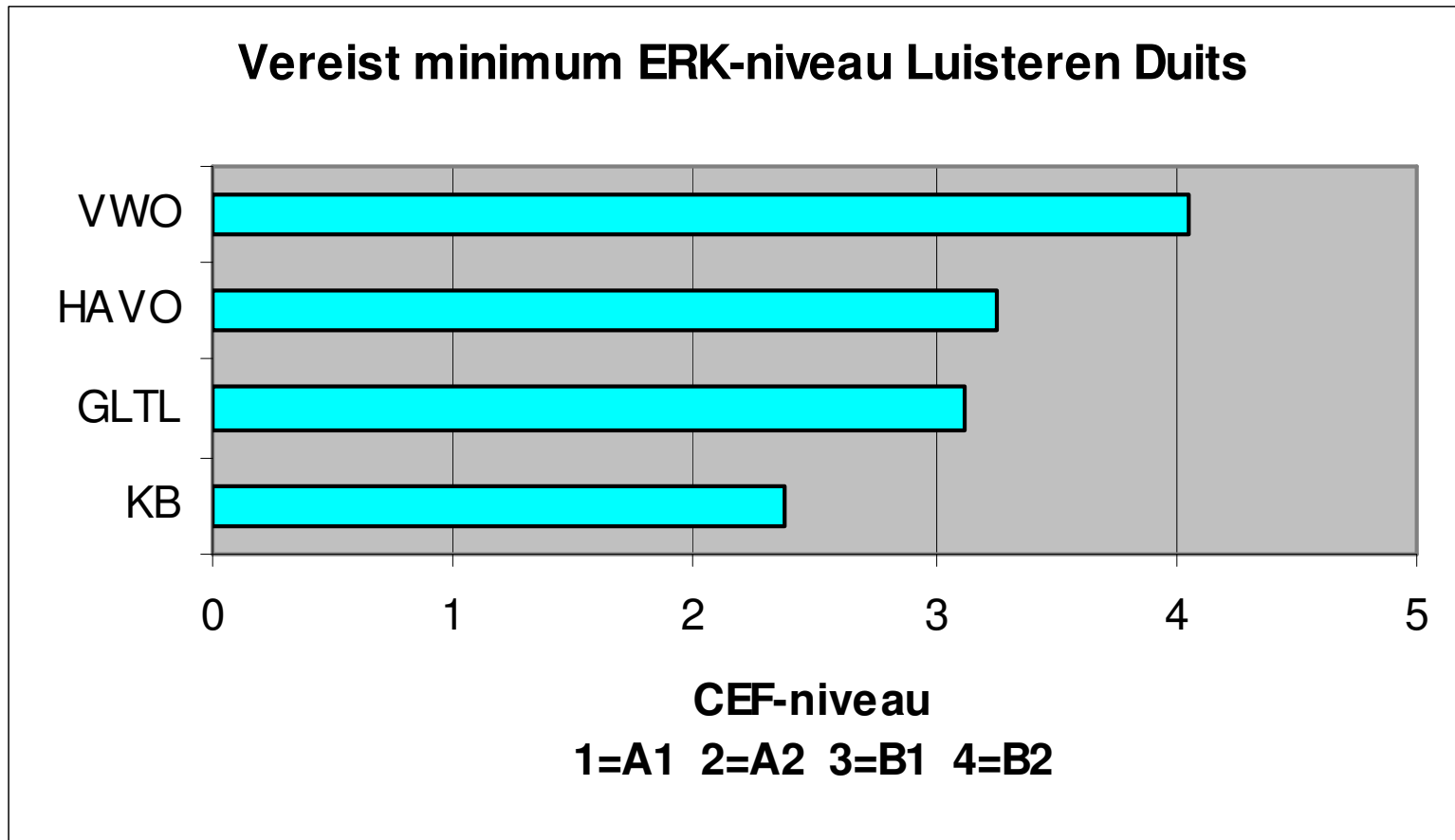
Standaardbepaling luisteren Frans

Vereist minimum ERK-niveau Luisteren
Frans

Standaardbepaling luisteren

Duits

Standaardbepaling luisteren Engels

